

Monitor vijfde verplaatsing coffeeshops Amsterdam

I. Schoonbeek
E. van der Lee
R. Mennes

Breuer
ONDERZOEK **&** INTRAVAL
ADVIES

Monitor vijfde verplaatsing coffeeshops Amsterdam

September 2023

Colofon

©Breuer&Intraval

September 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Tekst:	I. Schoonbeek, E. van der Lee, R. Mennes
Opmaak:	M. Haaijer
Opdrachtgever:	Gemeente Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1 Inleiding	1
1.1 Achtergrond	1
1.2 Probleemstelling	1
1.3 Onderzoeksopzet	1
1.4 Leeswijzer	3
2 Coffeeshop en bezoekers	4
2.1 Coffeeshop	4
2.2 Bezoekers	4
2.3 Redenen van coffeeshopbezoek	8
3 Observaties	11
3.1 Observatiegebied	11
3.2 Voorbijgangers en rondhangende personen	11
3.3 Potentieel overlastgevend gedrag	12
4 Omwerkenden	14
4.1 Attitude coffeeshops, softdrugs en gebruikers	14
4.2 Overlast	15
4.3 Onveiligheid en slachtofferschap	18
4.4 Politie cijfers	19
5 Samenvatting en conclusies	20
5.1 Coffeeshop en bezoekers	20
5.2 Overlast en onveiligheid	21
5.3 Ten slotte	22

1. INLEIDING

In dit rapport bespreken we de resultaten van de monitor van de vijfde coffeeshop die in het kader van de 'pilot verplaatsing coffeeshops' is verplaatst naar een nieuwe locatie in Amsterdam. In totaal zijn in het kader van de pilot vijf coffeeshops op een nieuwe locatie geopend.

1.1 Achtergrond

Zoals gezegd, voert de gemeente Amsterdam momenteel de pilot verplaatsing coffeeshops uit. In dit experiment wordt enkele coffeeshops de mogelijkheid geboden zich te vestigen op een nieuwe locatie in de stad. Door het uitvoeren en monitoren van de pilot wil de gemeente Amsterdam inzicht krijgen in de overlast van en de beeldvorming over de coffeeshops. Verder wordt inzicht verkregen in de voorwaarden die aan de coffeeshop en de locatie kunnen worden gesteld om bij te dragen aan een kleinschalige, transparante en beheersbare branche, die verantwoordelijkheid neemt voor de omgeving en de risico's van cannabisgebruik. Op basis van de monitor wordt nagegaan wat de gevolgen van de vestiging op de nieuwe locatie zijn. De gemeente Amsterdam heeft onderzoeks- en adviesbureau Breuer&Intraval opdracht gegeven de lokale (neven)effecten van het experiment te monitoren.

1.2 Probleemstelling

Het vestigen van een coffeeshop heeft mogelijk gevolgen voor bezoekers, omwonenden en medewerkers van de bedrijven (omwerkenden) op de nieuwe locatie. Deze monitor heeft als doel inzicht te geven in deze gevolgen. De onderzoeksvraag luidt:

Wat zijn de gevolgen van de vestiging van de coffeeshop op de nieuwe locatie?

Deze hoofdvraag valt uiteen in een drietal deelvragen:

1. Wat zijn de kenmerken van de bezoekers van de nieuwe shop?
- 2a. In welke mate ervaren de omwerkenden rond de nieuwe locatie overlast en in welke mate voelen zij zich (on)veilig?
- 2b. Wat is de aard van de overlast die door omwerkenden wordt ervaren en in hoeverre speelt de coffeeshop daarbij een rol?

1.3 Onderzoekopzet

Voorafgaand aan de opening is in april 2017 een nulmeting (0-meting) verricht. Op dat moment is de coffeeshop nog niet op de nieuwe locatie gevestigd. Het toekomstige pand is dan nog niet in aanbouw en ook is nog niet bekend dat er plannen zijn om in dit gebied een coffeeshop te vestigen. In november 2021 wordt de coffeeshop verplaatst van een locatie in het centrum naar de nieuwe locatie in Amsterdam Zuidoost. In juni 2022 - een

half jaar na de opening - heeft de eerste vervolgmeting (1-meting) plaatsgevonden. Een jaar later is in dezelfde periode van het jaar – juni 2023 – de tweede vervolgmeting (2-meting) uitgevoerd.

Onderzoeksactiviteiten

Om inzicht te krijgen in de ontwikkelingen in de bezoekersstromen, de ervaren overlast en de onveiligheidsgevoelens zijn in totaal drie metingen uitgevoerd. Hiervoor hebben we verschillende onderzoeksactiviteiten uitgevoerd:

- In alle drie metingen is bij bedrijven die rondom de coffeeshop zijn gevestigd een enquête afgenomen bij een leidinggevende of medewerker die regelmatig op de locatie in de directe omgeving van de coffeeshop werkt. Het gaat in de drie metingen om respectievelijk 15, 10 en 11 enquêtes.
- Tevens zijn in de achtereenvolgende drie metingen op verschillende dagen (zowel weekdays als weekenddagen) en tijdstippen (van ochtend tot en met avond) tijdens elke meting ten minste 30 observaties uitgevoerd.
- In de eerste en tweede vervolgmeting hebben we ook enquêtes afgenomen onder bezoekers van de coffeeshop. In de eerste vervolgmeting nemen 91 coffeeshopbezoekers deel aan het onderzoek, terwijl in de tweede vervolgmeting 87 bezoekers zijn geïnterviewd.
- Ook zijn politiecijfers (geregistreerde meldingen en incidenten) over de omgeving van de coffeeshop op de oude en de nieuwe locatie opgevraagd en geanalyseerd.
- Tenslotte hebben de onderzoekers die het veldwerk hebben uitgevoerd een verslag geschreven van hun ervaringen en bevindingen tijdens het veldwerk. Op deze wijze kunnen de verzamelde kwantitatieve gegevens beter in context worden geplaatst.

In het kader van de pilot zijn nog vier coffeeshops verplaatst, deze zijn ook gemonitord. Waar mogelijk en relevant vergelijken we de bevindingen van de vijfde verplaatsing met de bevindingen van voorgaande verplaatsingen.

Samengevat

In tabel 1.1 worden de onderzoeksactiviteiten per meting weergegeven.

Tabel 1.1 Onderzoeksactiviteiten per meting

Periode	Meting	Onderzoeksactiviteiten (aantal)
April 2017	Nulmeting (0-meting)	- Observaties (30) - Enquêtes onder omwerkenden (15) - Politiecijfers - Veldwerkverslagen
Juni 2022	Eerste vervolgmeting (1-meting)	- Observaties (30) - Enquêtes onder omwerkenden (10) - Enquêtes onder bezoekers (91) - Politiecijfers - Veldwerkverslagen
Juni 2023	Tweede vervolgmeting (2-meting)	- Observaties (30) - Enquêtes onder omwerkenden (11) - Enquêtes onder bezoekers (87) - Politiecijfers - Veldwerkverslagen

Significantie

In dit rapport wordt in de tekst en de figuren steeds aangegeven of een verschil significant is. Significant is een term uit de waarschijnlijkheidsleer waarmee wordt aangegeven of een waargenomen verschil (niet) door toeval is ontstaan. De standaardregel bij toetsing van significantie is het 95% betrouwbaarheidsinterval. Dit betekent dat wanneer we met 95% zekerheid kunnen zeggen dat een verschil niet ontstaan is door toeval, we mogen aannemen dat het verschil werkelijk bestaat. We staan dus 5% kans op toeval toe.

In de praktijk houdt dit in dat er een betrouwbaarheidsinterval wordt berekend rond een gevonden percentage. Wanneer de betrouwbaarheidsintervallen van twee gemeten percentages (bijvoorbeeld het percentage omwerkenden dat hinder ondervindt in de nulmeting en het percentage dat hinder ondervindt in de eerste vervolgmeting) elkaar niet overlappen spreken we van een significant verschil. We zijn er dan 95% zeker van dat het verschil tussen beide metingen een correcte weergave is van de werkelijkheid.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee schetsen we een beeld van de coffeeshop en haar bezoekers. In hoofdstuk drie gaan we in op de resultaten van de observaties. Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk vier de ervaren overlast en onveiligheidsgevoelens van omwerkenden in de omgeving van de coffeeshop. In het laatste hoofdstuk presenteren we, aan de hand van de onderzoeksvragen, puntsgewijs de conclusie van deze monitor.

2. COFFEESHOP EN BEZOEKERS

In dit hoofdstuk schetsen we een beeld van de coffeeshop en haar bezoekers. We beginnen met een korte omschrijving van de coffeeshop. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken van de bezoekers en de redenen waarom zij deze coffeeshop bezoeken. Omdat de nulmeting voor de opening van de coffeeshop heeft plaatsgevonden, zijn tijdens deze meting geen coffeeshopbezoekers geënquêteerd. In dit hoofdstuk bespreken we daarom alleen de resultaten van de eerste vervolgmeting en de tweede vervolgmeting. Deze hebben respectievelijk in juni 2022 en juni 2023 plaatsgevonden.

2.1 Coffeeshop

Het gaat om een coffeeshop die is verplaatst van een locatie in het centrum van Amsterdam naar een locatie in het stadsdeel Zuidoost. De nieuwe shop is gevestigd op een bedrijventerrein. De shop heeft een ruime parkeerplaats die uitsluitend door bezoekers van de coffeeshop gebruikt mag worden en de parkeerplaats is omgeven met een hek. Op deze parkeerplaats kunnen ook motoren en fietsen worden geparkeerd.

Voor deze shop geldt dat er uitsluitend een koopgedeelte is en geen zitgedeelte. Cannabisproducten kunnen dus alleen worden afgehaald. Deze coffeeshop is de enige shop die in het kader van de pilot verplaatst is die op de nieuwe locatie uitsluitend een afhaalfunctie mag hebben. Tijdens de openingstijden van de shop zijn er in de directe omgeving namens de shop één of meerdere gash(e)er(en) aanwezig. De gastheer spreekt bezoekers aan in het geval van overlastgevend gedrag en ruimt eventuele rommel op straat op. Ook zorgt hij ervoor dat alleen bezoekers van de coffeeshop gebruik maken van de parkeerplaats.

Tijdens de eerste vervolgmeting werden in de directe omgeving van de coffeeshop bouwwerkzaamheden uitgevoerd. Tijdens de tweede vervolgmeting zijn de bouwwerkzaamheden geïntensiveerd. In verband met de werkzaamheden is gedurende de tweede vervolgmeting een weg in de directe omgeving van de coffeeshop afgesloten, waardoor meer auto's de shop passeren.

2.2 Bezoekers

De coffeeshopbezoekers die we spreken zijn voornamelijk mannen (84% in de 1-meting en 90% in de 2-meting). De gemiddelde leeftijd ligt tijdens de eerste vervolgmeting op 33 jaar, bij de tweede vervolgmeting op 32 jaar. In beide vervolgmetingen is de jongste bezoeker 19 jaar. In de eerste vervolgmeting is de oudste bezoeker 65 jaar, terwijl in de tweede vervolgmeting de oudste bezoeker 60 jaar is. Van de bezoekers heeft ongeveer tweederde minimaal een MBO-opleiding afgerond (het betreft in de eerste vervolgmeting 62% van de bezoekers en in de tweede vervolgmeting 66% van de bezoekers). In beide

vervolgmetingen geldt dat een meerderheid van de bezoekers een betaalde baan heeft (respectievelijk 79% in de eerste vervolgmeting en 84% in de tweede vervolgmeting) terwijl ongeveer een tiende van de bezoekers scholier of student is (14% in de eerste vervolgmeting en 13% in de tweede vervolgmeting). Het beeld dat naar voren komt van de bezoekers van deze coffeeshop is vergelijkbaar met het beeld dat naar voren komt van coffeeshopbezoekers in andere onderzoeken.

De meeste bezoekers hebben (ook) de Nederlandse nationaliteit, hoewel dit aandeel in de tweede vervolgmeting (82%) significant lager ligt dan in de eerste vervolgmeting (96%). In de tweede vervolgmeting gaven acht van de 87 respondenten (9%) aan een Oost-Europese nationaliteit te hebben, in de eerste vervolgmeting interviewden wij geen bezoekers met een Oost-Europese nationaliteit. In de veldwerkverslagen van de tweede vervolgmeting merken de onderzoekers op dat een deel van de bouwvakkers die in de directe omgeving van de coffeeshop aan het werk zijn ook de coffeeshop bezoeken. Mogelijk hebben zij een Oost-Europese achtergrond, hetgeen de toename van het aantal Oost-Europese bezoekers zou kunnen verklaren.

Bezoekersaantal

Tijdens de eerste vervolgmeting worden gemiddeld zes (betrouwbaarheidsinterval $\alpha=0,05$: 5,3 – 6,7) coffeeshopbezoekers per observatie (van vijf minuten) waargenomen. Het minimum aantal bezoekers is nul, terwijl het maximum 15 bezoekers per vijf minuten bedraagt. In de tweede vervolgmeting ligt het aantal bezoekers op gemiddeld 5,8 (betrouwbaarheidsinterval $\alpha=0,05$: 5,2 – 6,5) per observatie, met een minimum van één bezoeker en een maximum van 13 bezoekers per vijf minuten.

Op basis van een extrapolatie van het gemiddelde aantal bezoekers per dag – waarbij we rekening houden met de openingstijden van de shop – schatten we het aantal bezoekers in de eerste en tweede vervolgmeting op respectievelijk 1.080 (betrouwbaarheidsinterval $\alpha=0,05$: 956 – 1.204) en 1.044 (betrouwbaarheidsinterval $\alpha=0,05$: 935 – 1.164) bezoekers per dag. Daarmee is het aantal bezoekers per dag tijdens beide vervolgmetingen nagenoeg gelijk. De medewerkers van de coffeeshop hebben echter de indruk dat het aantal bezoekers in het afgelopen jaar met zo'n 20% is toegenomen.

Op zo'n vijf minuten lopen van de coffeeshop is in een stationsgebied (ook in stadsdeel Zuidoost) een andere coffeeshop gevestigd. Deze coffeeshop is de derde coffeeshop die in het kader van de pilot is geopend op een nieuwe locatie.^{1,2} Deze coffeeshop is in de zomer van 2017 geopend. Uit de onderzoeksactiviteiten die in het kader van de monitor bij deze coffeeshop zijn uitgevoerd blijkt dat deze shop, zowel een half jaar als anderhalf jaar na opening, ongeveer het dubbele aantal bezoekers trekt (zowel in de 1-meting als in de 2-meting zo'n 2.000 bezoekers per dag). Wel dient te worden opgemerkt, dat deze coffeeshop ten tijde van de metingen de enige shop in Amsterdam Zuidoost was.

---

¹ Zie: Mennes, R., I. Schoonbeek & B. Bieleman (2019). Monitor derde verplaatsing coffeeshops Amsterdam. Breuer&Intraval, Groningen.

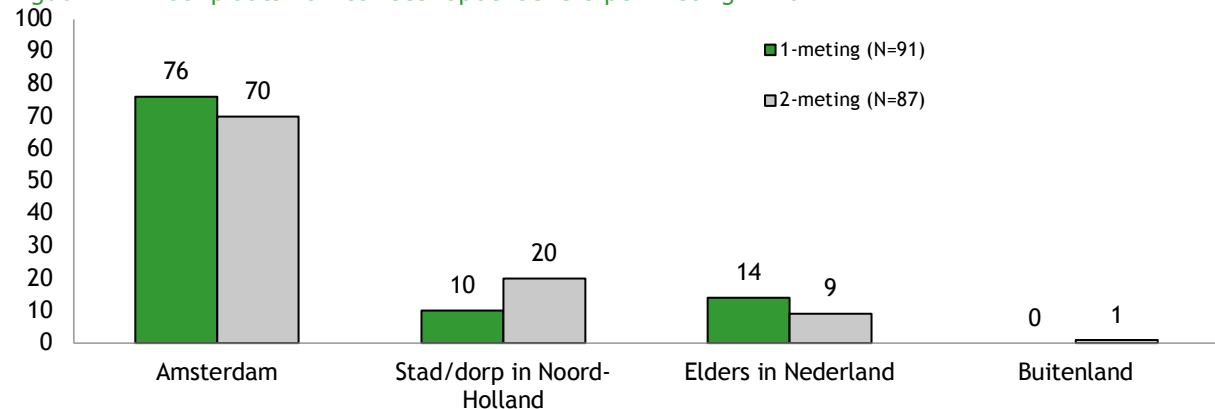
² Het betreft hier geen verplaatsing van een bestaande coffeeshop, maar de opening van een nieuwe coffeeshop.

Woonplaats

De coffeeshop bedient voornamelijk de lokale markt, een meerderheid van de bezoekers komt uit Amsterdam. Het gaat om 76% in de eerste en 70% in de tweede vervolgmeting (figuur 2.1). De meeste andere bezoekers van de coffeeshop komen uit een andere stad of dorp in de provincie Noord-Holland (respectievelijk 10% en 20% in beide metingen) of elders uit Nederland (respectievelijk 14% en 9% in beide metingen). De coffeeshop trekt niet of nauwelijks buitenlandse toeristen. Ook bij andere Amsterdamse coffeeshops die niet in het centrum gevestigd zijn, zien we dat het aantal buitenlandse bezoekers beperkt is.

Figuur 2.1 Woonplaats van coffeeshopbezoekers per meting in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

De andere coffeeshop in Amsterdam Zuidoost (de derde coffeeshop die in het kader van de pilot is geopend op een nieuwe locatie) bedient ook voornamelijk de lokale markt, tijdens de eerste en tweede vervolgmeting was respectievelijk 72% en 78% van de bezoekers afkomstig uit Amsterdam.³

De nieuwe locatie van de shop lijkt op de locatie van de vierde shop die in het kader van de pilot verplaatst is (van een locatie in het centrum van Amsterdam naar het stadsdeel Sloterdijk). Ook deze shop is gevestigd op een bedrijventerrein aan een drukke, doorgaande weg en heeft veel parkeerruimte voor bezoekers. Voor deze coffeeshop in Sloterdijk geldt dat ongeveer de helft van de bezoekers afkomstig is uit de regio (een plaats in Noord-Holland, maar niet Amsterdam). Het gaat om respectievelijk 45% in de eerste vervolgmeting en 57% in de tweede vervolgmeting). De overige bezoekers komen voornamelijk uit Amsterdam (43% in de 1-meting en 27% in de 2-meting).⁴

Oude locatie bezocht

De meeste bezoekers hebben de coffeeshop op de oude locatie (waarschijnlijk) nooit bezocht (figuur 2.2) Het aandeel van de huidige bezoekers van de coffeeshop die de shop op de oude locatie wel heeft bezocht neemt af. Tijdens de eerste vervolgmeting had een derde (33%) van de bezoekers de coffeeshop op de oude locatie (vaak) bezocht, terwijl

³ Mennes, R., I. Schoonbeek & B. Bieleman (2019).

⁴ Schoonbeek, I., R. Pieper & R. Mennes (2020). Monitor vierde verplaatsing coffeeshops Amsterdam. Breuer&Intraval, Groningen.

het tijdens de tweede vervolgmeting nog om een zevende (14%) van de huidige bezoekers gaat. Voor beide metingen geldt dat vrijwel alle bezoekers naast deze coffeeshop ook andere coffeeshops bezoeken of hebben bezocht. In beide metingen gaf één bezoeker aan nooit een andere coffeeshop te hebben bezocht. Een meerderheid van de bezoekers is een 'nieuwe klant', zij hebben wel eerder een coffeeshop bezocht, maar niet deze shop op de oude locatie. Het betreft 66% van de bezoekers in de 1-meting en 85% van de bezoekers in de 2-meting.

Figuur 2.2 Respondenten die (ook) de coffeeshop op de oude locatie hebben bezocht, per meting in %

^a Significant verschil tussen de metingen ($p < 0,05$).

Bereikbaarheid coffeeshop

De resultaten van de enquête onder de coffeeshopbezoekers laten zien dat de meeste bezoekers met de auto of de motor naar de shop komen (69% in de eerste vervolgmeting en 67% in de tweede vervolgmeting) (figuur 2.3). Dit heeft voornamelijk te maken met de goede parkeermogelijkheden bij de coffeeshop en de goede bereikbaarheid vanaf de snelweg. Bijna een vijfde van de respondenten komt op de fiets, scooter of brommer naar de shop (18% in de eerste vervolgmeting en 17% in de tweede vervolgmeting). Overigens komt een meerderheid van de bezoekers alleen (niet met anderen) naar de coffeeshop (87% in de eerste vervolgmeting en 94% in de tweede vervolgmeting). Dit is – met name bij coffeeshops met alleen een afhaalfunctie – gebruikelijk.

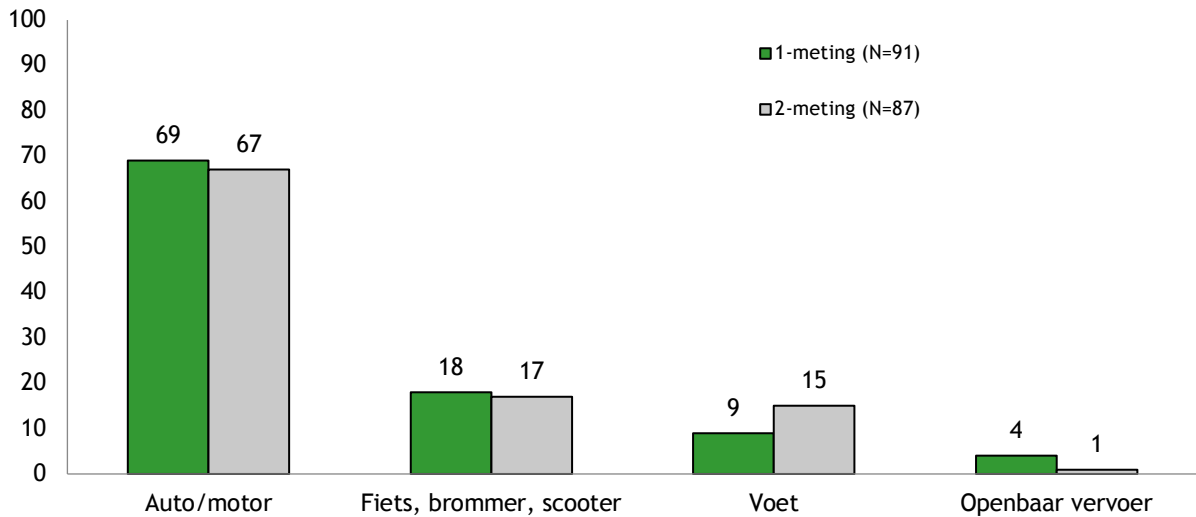
Waar we overeenkomsten zien tussen deze shop en de andere shop die in Amsterdam Zuidoost is gevestigd met betrekking tot herkomst van de bezoekers, zien we een verschil in de wijze waarop bezoekers naar de shop komen. Zoals gezegd komt een merendeel van de bezoekers naar deze shop met de auto/motor. De bezoekers van de andere shop in het stadsdeel komen voornamelijk te voet naar de coffeeshop (respectievelijk 48% in de eerste vervolgmeting en 29% in de tweede vervolgmeting) of met het openbaar vervoer (respectievelijk 29% en 40%).⁵ Dit verschil is te verklaren doordat deze andere coffeeshop in het stationsgebied is gevestigd waar beperkte mogelijkheden zijn om de auto (tijdelijk)

⁵ Mennes, R., I. Schoonbeek & B. Bieleman (2019).

te parkeren. Bij de coffeeshop die is verplaatst naar stadsdeel Amsterdam Sloterdijk – en die qua locatie vergelijkbaar is met deze coffeeshop – zien we dat het merendeel van de bezoekers met de auto komt (69% in de 1-meting en 66% in de 2-meting).

Figuur 2.3 Wijze waarop respondenten meestal naar coffeeshop komen, per meting in %

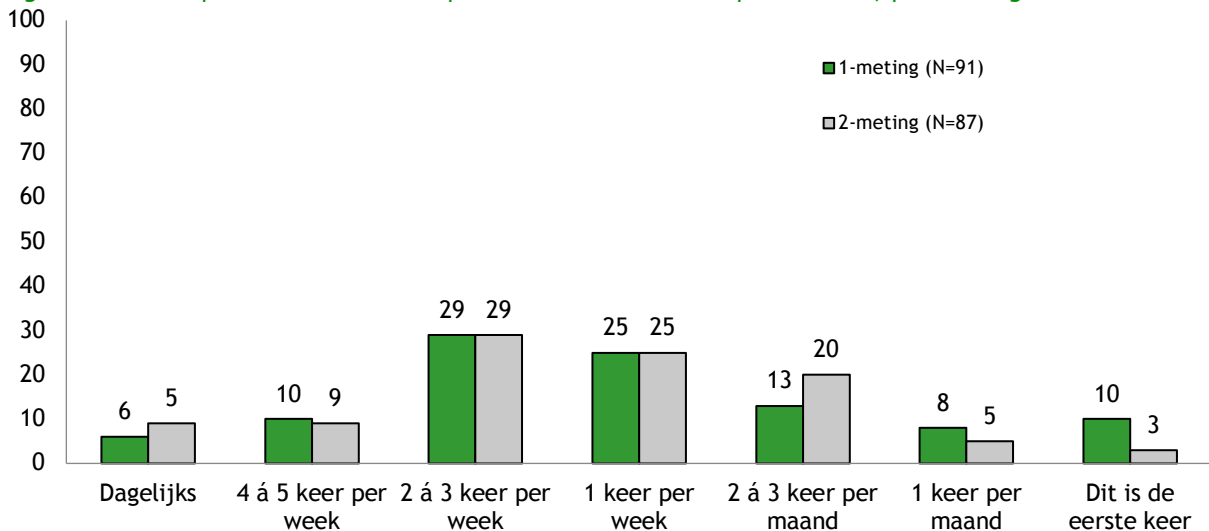

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Bezoekfrequentie

De frequentie waarmee klanten de coffeeshop bezoeken is tussen de eerste en de tweede vervolgmeting niet veranderd. De meeste bezoekers komen twee á drie keer per week (in beide metingen 29%), of één keer per week (in beide metingen 25%) (figuur 2.4).

Figuur 2.4 Frequentie waarmee respondenten de coffeeshop bezoeken, per meting in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

2.3 Redenen van coffeeshopbezoek

Aan de coffeeshopbezoekers is gevraagd waarom zij specifiek deze coffeeshop bezoeken en hier hun hasj en/of wiet kopen. Er zijn geen antwoordcategorieën voorgelegd aan de

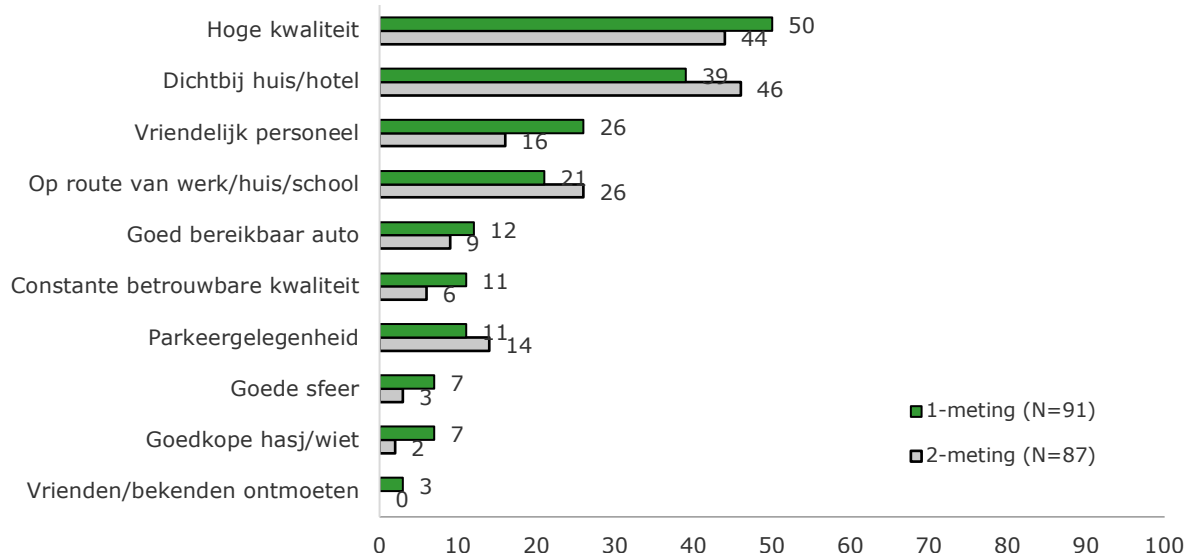

respondenten; zij hebben spontaan een antwoord op de vraag gegeven. De redenen die zij voor hun bezoek geven zijn door de onderzoekers in categorieën ondergebracht. Sommige bezoekers noemen meerdere redenen waarom zij deze shop bezoeken.

Uit de resultaten blijkt dat de locatie van de shop en de kwaliteit van het product de belangrijkste redenen zijn om specifiek deze shop te bezoeken (figuur 2.5). In de eerste vervolgmeting zei de helft (50%) van de bezoekers deze shop te bezoeken vanwege de hoge kwaliteit van het product (hasj/wiet), in de tweede vervolgmeting was dit ruim tweevijfde (44%) van de bezoekers. Wat betreft de locatie van de coffeeshop zei in de eerste vervolgmeting tweevijfde (39%) van de bezoekers deze shop te bezoeken omdat het dichtbij hun huis/hotel is, terwijl een vijfde (21%) deze shop bezocht omdat het op de route van werk/huis/school ligt. In de tweede vervolgmeting betrof dit respectievelijk 46% en 26% van de bezoekers.

Als we de bezoekredenen vergelijken met de redenen om de andere shop in stadsdeel Zuidoost te bezoeken dan valt op dat de locatie daar ook een belangrijke reden is om de shop te bezoeken. Respondenten zeggen die shop te bezoeken omdat deze dichtbij huis/hotel of werk ligt (76% in de 1-meting en 69% in de 2-meting) en/of omdat de shop op de route van/naar huis/werk/school ligt (33% in de 1-meting en 25% in de 2-meting).⁶ Bij de shop die naar het stadsdeel Sloterdijk is verplaatst – en op een locatie ligt die vergelijkbaar is met die van de vijfde coffeeshop die verplaatst is –, is juist de kwaliteit van het product de belangrijkste reden voor bezoekers om de shop te bezoeken. Tweederde (66% in de 1-meting en 64% in de 2-meting) van de bezoekers zei deze shop te bezoeken vanwege de 'goede wiet'. De locatie is bij deze shop beduidend minder van belang.⁷

Figuur 2.5 Redenen van het bezoek aan deze specifieke coffeeshop, per meting in % (meerdere antwoorden mogelijk)

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

⁶ Mennes, R., I. Schoonbeek & B. Bieleman (2019).

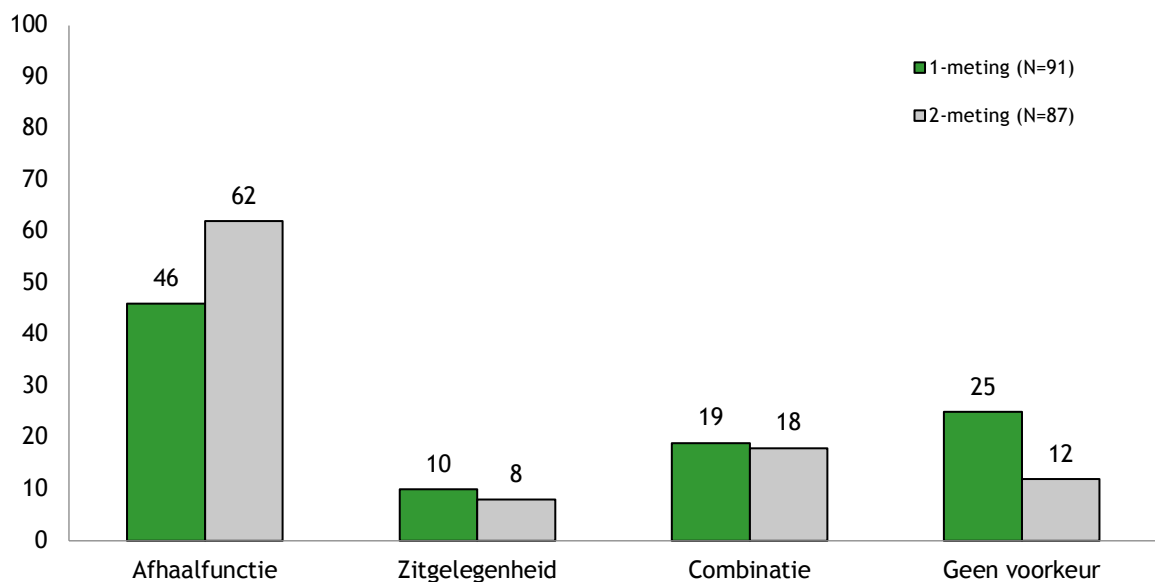
⁷ Schoonbeek, I., R. Pieper & R. Mennes (2020).

Voorkeur afhalen of zitgelegenheid

De coffeeshopbezoekers is tevens gevraagd of zij de voorkeur geven aan een shop met uitsluitend een afhaalfunctie (zoals deze shop), een shop met een zitgedeelte of een combinatie van beide. In beide metingen geeft ongeveer een kwart van de bezoekers aan de voorkeur te geven aan een shop waar (ook) een zitgelegenheid is ((10%+19%=) 29% in de eerste vervolgmeting en (8%+18%=) 26% in de tweede vervolgmeting) (figuur 2.6). De meeste bezoekers zeggen de voorkeur te geven aan een shop met alleen een afhaalfunctie (46% in de eerste vervolgmeting en 62% in de tweede vervolgmeting), hetgeen bij deze coffeeshop het geval is.

Figuur 2.6 Voorkeur van coffeeshopbezoekers voor een coffeeshop met alleen een afhaalfunctie, alleen zitgelegenheid of een combinatie van beiden, per meting in %

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

3. OBSERVATIES

Op verschillende dagen (zowel weekdays als weekenddagen) en tijdstippen (van ochtend tot en met avond) hebben we rondom de locatie van de coffeeshop genoteerd wat er zich gedurende vijf minuten afspeelt. Tijdens deze observaties hebben we in een vooraf afgebakend observatiegebied voorbijgangers geteld en het aantal rondhangende personen genoteerd. Daarnaast is gelet op verschillende vormen van potentieel overlastgevend gedrag die in het observatiegebied voorkomen. In dit hoofdstuk beschrijven we eerst het observatiegebied, alvorens de resultaten van de observaties in de directe omgeving van de coffeeshop te behandelen.

3.1 Observatiegebied

Zoals gezegd is de coffeeshop gevestigd op een bedrijventerrein in het stadsdeel Amsterdam Zuidoost. Voor de shop is een parkeerterrein waar uitsluitend coffeeshopbezoekers mogen parkeren. Voor fietsen, scooters en motoren zijn aparte locaties op het parkeerterrein gereserveerd waar deze geplaatst kunnen worden. Het terrein heeft één ingang, hier loopt een weg voorlangs. Tegenover de coffeeshop aan de overkant van de weg bevinden zich verschillende blokken met kantoorgebouwen. Aan de achterkant van de coffeeshop loopt een doorgaande weg. Ten tijde van de eerste vervolgmeting worden enkele bouwwerkzaamheden uitgevoerd in de omgeving van de coffeeshop. Ten tijde van de tweede vervolgmeting blijken deze bouwwerkzaamheden te zijn geïntensiveerd. In verband met de bouwwerkzaamheden is tijdens de tweede vervolgmeting de weg die voor de coffeeshop langsloopt in één richting afgesloten. Hierdoor kan het verkeer dat vanaf de kantoorpanden kwam alleen langs de coffeeshop richting de doorgaande weg, de verkeerssituatie rond de coffeeshop was in de tweede vervolgmeting dus anders dan tijdens de nul- en eerste vervolgmeting.

3.2 Voorbijgangers en rondhangende personen

Allereerst is het aantal voorbijgangers geteld, om de algehele drukte in het observatiegebied vast te stellen. Het gemiddelde ligt in de nulmeting op 0,8 voorbijgangers per observatie van vijf minuten (figuur 3.1). Bij de eerste en tweede vervolgmeting bedraagt het gemiddelde respectievelijk 1,7 en 2,2. In de tweede vervolgmeting zijn er dus meer voorbijgangers waargenomen dan in de nulmeting en eerste vervolgmeting. In de tweede vervolgmeting zijn net als in de 0- en 1-meting de voorbijgangers vaak omwerkenden die een rondje lopen. In de 2-meting worden ook veel bouwvakkers waargenomen die in hun werkkleding vanaf het bouwterrein naar hun geparkeerde auto net voorbij de coffeeshop lopen.

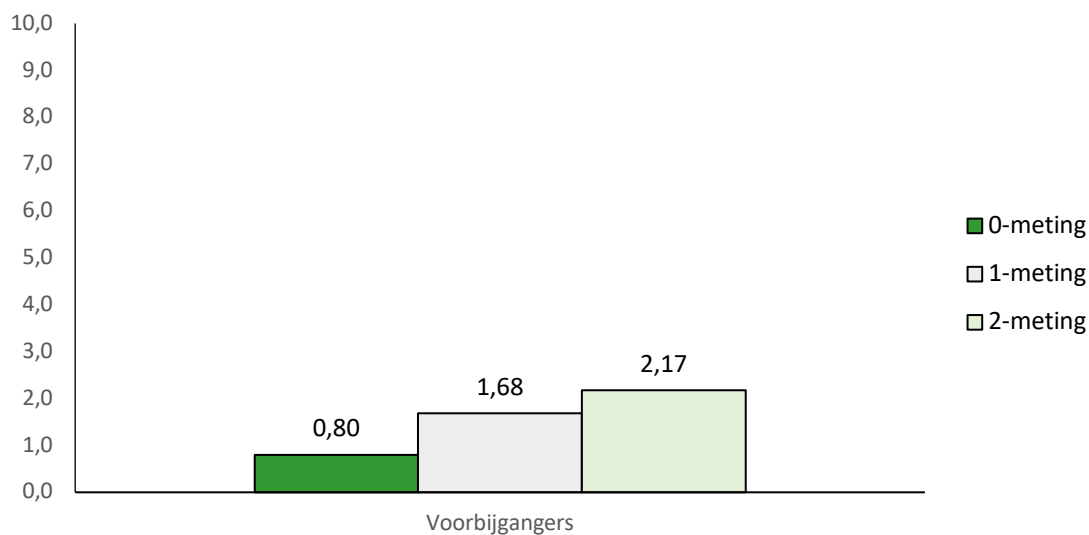
Verder is specifiek gekeken naar het aantal rondhangende personen in het observatiegebied. Tijdens de nulmeting en de eerste vervolgmeting is slechts in één van de observaties een rondhangend persoon waargenomen. In de tweede vervolgmeting is

op vier observatiemomenten één rondhangend persoon waargenomen. Het gaat hier voornamelijk om klanten van de coffeeshop die even rondhangen voor het terrein van de coffeeshop voordat ze naar binnen gaan of vertrekken. Vaak gaat het om personen die op een vriend of bekende staan te wachten die (nog) in de shop is.

Ook bij de overige vier coffeeshops die in het kader van de pilot op een nieuwe locatie zijn geopend is het aantal rondhangende personen in de omgeving van de coffeeshop beperkt. Ook bij deze coffeeshops zijn de rondhangende personen die worden waargenomen voornamelijk medewerkers of bezoekers van de coffeeshop dan wel medewerkers van omliggende bedrijven.⁸

Figuur 3.1 Aantal waargenomen voorbijgangers per observatie per meting

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Noemenswaardig is dat er in de 0- en 1-meting in 87% van de observaties niet of nauwelijks afval in het observatiegebied is waargenomen. In de 2-meting wordt tijdens alle observaties niet of nauwelijks afval waargenomen. Hierbij spelen de gastheren een belangrijke rol. De onderzoekers namen tijdens hun aanwezigheid meerdere keren waar dat de gastheren rommel op het terrein van de coffeeshop of in de omgeving van de coffeeshop opruimen (ongeacht of dit veroorzaakt is door de coffeeshop en/of haar bezoekers) en/of personen die rommel veroorzaken hierop aanspreken.

3.3 Potentieel overlastgevend gedrag

Tijdens de observaties is gekeken of er gedragingen voorkomen in de omgeving van de coffeeshop waar mensen mogelijk overlast van zouden kunnen ervaren: potentieel overlastgevend gedrag. Tijdens de nulmeting is tweemaal een foutgeparkeerde auto

⁸ Bieleman, B., R. Mennes, J. Snippe (2015). Monitor eerste verplaatsing coffeeshops Amsterdam. IntraVal, Groningen-Rotterdam; Mennes, R., E. Cankor, B. Bieleman (2017). Monitor tweede verplaatsing coffeeshops Amsterdam. IntraVal, Groningen-Rotterdam; Mennes, R., I. Schoonbeek, B. Bieleman (2019); Schoonbeek I., R. Pieper, R. Mennes (2020).

waargenomen, terwijl tijdens de eerste vervolgmeting geen enkele keer potentieel overlastgevend gedrag is waargenomen. Tijdens de tweede vervolgmeting zijn de volgende vormen van potentieel overlastgevend gedrag waargenomen: twee keer een stilstaande auto; één keer een heen en weer lopend persoon; één keer een persoon die hasj of wiet rookte; en één keer een schreeuwend persoon. Ook bij de andere vier shops die in het kader van de pilot op een nieuwe locatie zijn geopend is weinig potentieel overlastgevend gedrag waargenomen.⁹

Over het algemeen lijkt er niet of nauwelijks sprake te zijn van potentieel overlastgevend gedrag dat gerelateerd kan worden aan de coffeeshop en/of haar bezoekers. De bouwwerkzaamheden in de omgeving van de coffeeshop en de daarvoor genomen maatregelen (zoals het afsluiten van een weg) kunnen wel voor overlast zorgen in het gebied. Zo hebben meerdere onderzoekers in de veldwerkverslagen genoteerd dat de bouwwerkzaamheden met veel geluid gepaard gaan en dat er veel bouwverkeer in het gebied aanwezig is, hetgeen kan leiden tot verkeersopstoppingen.

---

⁹ Bieleman, B., R. Mennes, J. Snippe (2015); Mennes, R., E. Cankor, B. Bieleman (2017); Mennes, R., I. Schoonbeek, B. Bieleman (2019); Schoonbeek I., R. Pieper., R. Mennes (2020).

4. OMWERKENDE

In dit hoofdstuk bespreken we de resultaten van de enquête onder de omwerkenden in de directe omgeving van de coffeeshop.

In de buurt van de coffeeshop staan maar een beperkt aantal kantoorpanden. Tijdens de eerste en tweede vervolgmeting zijn er minder kantoorpanden (in gebruik) dan tijdens de nulmeting omdat een aantal panden leegstaan of gesloopt zijn. In totaal zijn in de verschillende metingen respectievelijk 15 (0-meting), 10 (1-meting) en 11 (2-meting) omwerkenden geënquêteerd. Omdat het een klein aantal respondenten betreft worden in dit hoofdstuk niet de percentages, maar de absolute aantallen gepresenteerd.

4.1 Attitude coffeeshops, softdrugs en gebruikers

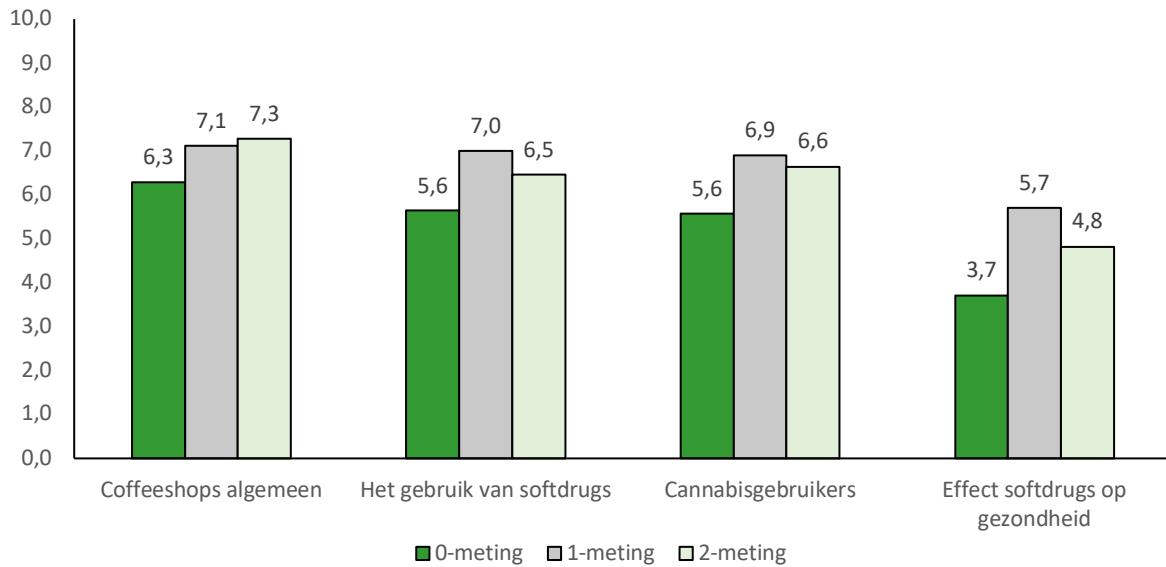
Aan omwerkenden is gevraagd hoe zij tegenover coffeeshops, softdrugs en het gebruik ervan staan. De resultaten zijn weergegeven in figuur 4.1. De bevindingen zijn als volgt:

- **Coffeeshops (algemeen):** de omwerkenden van de coffeeshop zijn in het algemeen positief over coffeeshops. Zij geven respectievelijk een 6,3, 7,1 en 7,3 in de drie achtereenvolgende metingen.
- **Het gebruik van softdrugs:** de omwerkenden scoren het gebruik van softdrugs (hasj en wiet) in de nulmeting een 5,7. Het rapportcijfer bedraagt in de eerste en tweede vervolgmeting respectievelijk een 7,0 en een 6,5.
- **Cannabisgebruikers:** Het rapportcijfer over de houding ten opzichte van de gebruikers van cannabis is redelijk positief (respectievelijk 5,6, 6,9 en 6,6).
- **Effect softdrugs op gezondheid:** In de nulmeting zijn de omwerkenden over het algemeen van mening dat het gebruik van hasj en wiet slecht is voor de gezondheid. Op een schaal van 1 (zeer slecht voor de gezondheid) tot 10 (zeer goed voor de gezondheid) beoordelen zij het gebruik van hasj en wiet in de nulmeting met een 3,7. In de eerste vervolgmeting beoordelen zij het een stuk minder ongezond met een 5,7 en in de 2-meting met een 4,8.

De houding ten opzichte van coffeeshops, softdrugs en gebruikers zijn in de verschillende metingen niet statistisch significant. Hierbij dient opgemerkt te worden dat door het lage aantal respondenten, een verschil minder snel als significant kan worden aangemerkt.

Figuur 4.1 Mening omwerkenden over coffeeshops, gebruik softdrugs, cannabisgebruikers en gebruik softdrugs en gezondheid, op een schaal van 1 (negatief) tot 10 (positief)

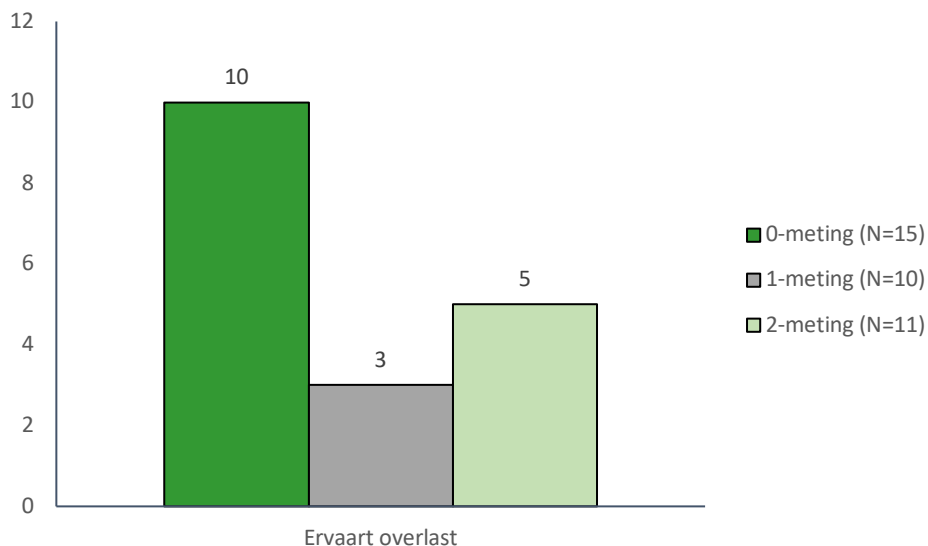

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

4.2 Overlast

Aan de omwerkenden is gevraagd of zij in de afgelopen zes maanden weleens overlast hebben ervaren in de directe omgeving van het bedrijf waar zij werken. In de nulmeting geven 10 omwerkenden (67%) aan dat dit het geval is (figuur 4.2). In de eerste vervolgmeting waren dit nog 3 omwerkenden (30%), en in de tweede vervolgmeting vijf (45%). De verschillen tussen de metingen zijn niet significant.

Figuur 4.2 Aantal omwerkenden dat in de afgelopen zes maanden overlast heeft ervaren in de werkomgeving, per meting in absolute aantallen

Geen significante verschillen ($p \geq 0,05$).

Aard van de overlast (spontaan genoemd)

Aan de omwerkenden die aangeven overlast te hebben ervaren is vervolgens gevraagd wat de aard van deze overlast is. Bij deze vraag zijn hun antwoorden letterlijk genoteerd en vervolgens door de onderzoekers in categorieën verdeeld. De bevindingen op basis van de spontaan gegeven antwoorden zijn als volgt:

- **Overlast door meeuwen:** In alle drie de metingen geven omwerkenden aan dat meeuwen in de buurt zorgen voor overlast. Deze overlast bestaat uit geluidsoverlast, meeuwen die zich agressief gedragen (voornamelijk als zij jongen hebben) en het laten vallen van stenen van de daken.
- **Drukke rondom evenementen:** Er wordt in de nulmeting en eerste vervolgmeting opgemerkt dat er in het gebied soms drukte is door evenementen in de Ziggo Dome of de Johan Cruijff ArenA. Er wordt dan gebruik gemaakt van parkeervelden in de buurt, wat soms zorgt voor overlast bij de omwerkenden. Dit wordt in de nulmeting door twee respondenten genoemd. In de eerste vervolgmeting wordt de drukte in het gebied bij voetbalwedstrijden in de Johan Cruijff ArenA door één respondent genoemd.
- **Overlast bouwwerkzaamheden:** In de nulmeting wordt geen overlast ervaren door bouwwerkzaamheden; er vinden dan namelijk geen bouwwerkzaamheden plaats. Tijdens de eerste vervolgmeting is sprake van bouwwerkzaamheden naast de kantoorpanden waar omwerkenden zijn bevroegd. Twee van hen geven dan aan hier overlast van te ondervinden. De overlast van de bouwwerkzaamheden bestaat voornamelijk uit geluidsoverlast en de drukte van het bouwverkeer in het gebied. Tijdens de tweede vervolgmeting wordt door twee omwerkenden de wegafsluiting die met de bouwwerkzaamheden te maken heeft en de (onoverzichtelijke) verkeerssituatie in buurt de coffeeshop als punt genoemd waarvan zij overlast ervaren. Ook geeft één omwerkende aan van de bouwwerkzaamheden in het algemeen overlast te ervaren.
- **Rondhangende personen:** In de nulmeting zei één omwerkende overlast te ervaren van rondhangende asielzoekers. In de eerste vervolgmeting gaf één respondent aan overlast van rondhangende jongeren te ervaren. In de tweede vervolgmeting wordt door twee omwerkenden overlast ervaren van rondhangende personen, in één geval ging het om een rondhangend persoon die agressief bedelde. De andere ondervraagde zei overlast te ervaren van 'een zwerver' die volgens de respondent regelmatig fietsen in de omgeving steelt. De ervaren overlast van deze gevallen lijken geen direct verband met de coffeeshop te hebben.

Specifieke vormen van overlast (voorgelegd)

Naast het spontaan laten noemen van vormen van overlast hebben we ook enkele specifieke overlastvormen aan de omwerkenden voorgelegd met de vraag of deze in de directe werkomgeving voorkomen. De belangrijkste resultaten zijn weergegeven in figuur 4.3.

De bevindingen voor de meest relevante vormen zijn als volgt:

- **Foutparkeren:** Het aantal omwerkenden dat overlast ervaart door foutparkeren is sterk afgenomen. Tijdens de nulmeting ging dit om 12 respondenten in de eerste vervolgmeting was dit significant minder met nog maar om twee omwerkenden die daar overlast van ervaren en in de tweede vervolgmeting is dit verder gedaald en ging het om één respondent.

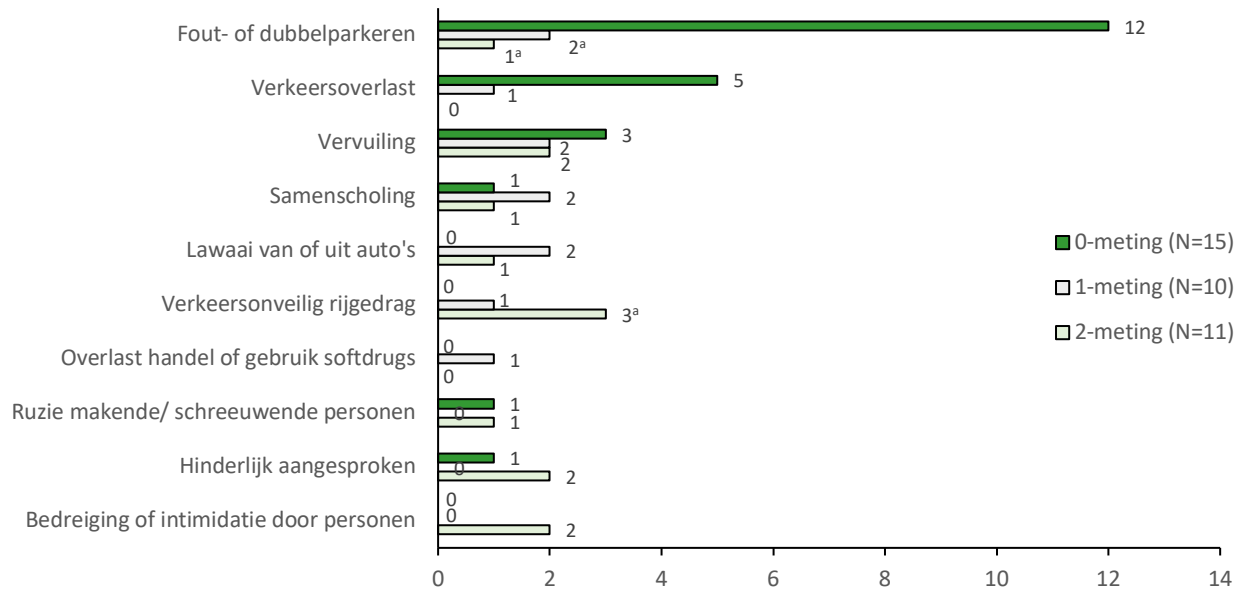

- **Verkeersoverlast:** De verkeersoverlast (drukke, files) is in de eerste en tweede vervolgmeting afgenomen ten opzichte van de nulmeting. Voor de opening van de coffeeshop gaven vijf omwerkenden aan verkeersoverlast te ervaren. In de eerste vervolgmeting was dit één van de ondervraagden. In de tweede vervolgmeting geeft geen van de omwerkenden aan verkeersoverlast te ervaren dit is een significante daling ten opzichte van de nulmeting. Wel wordt in de tweede vervolgmeting door drie omwerkenden aangegeven dat er te hard/roekeloos wordt gereden (verkeersonveilig gedrag). Dit is een significante stijging ten opzichte van de nulmeting, toen gaf geen van de respondenten dit aan. In de eerste vervolgmeting ging dit om één van de ondervraagden. In de nulmeting werd door geen van de omwerkenden aan overlast van lawaai van of uit auto's te ervaren. In de eerste vervolgmeting gaven twee respondenten) dit aan en in de tweede vervolgmeting één.
- **Samenscholing:** Een klein deel van de ondervraagden geeft aan dat zij overlast ervaren van samenscholing van groepen op straat. In de nulmeting werd dit door één omwerkende aangegeven, in de eerste vervolgmeting door twee en in de tweede vervolgmeting gaf één van de ondervraagden aan last te hebben van de samenscholing.
- **Handel en gebruik softdrugs op straat:** Voor de opening van de shop gaf geen van de omwerkenden aan overlast te ervaren van handel en gebruik van softdrugs op straat. In de eerste vervolgmeting gaf één van de ondervraagden dit aan. In de tweede vervolgmeting heeft net als in de nulmeting geen van de ondervraagden hiervan overlast ervaren.
- **Ruzie makende/ schreeuwende personen:** In de nulmeting gaf één omwerkende aan overlast van ruzie makende of schreeuwende personen te ervaren. In de eerste vervolgmeting werd dit door geen van de omwerkenden aangegeven en in de tweede vervolgmeting door één respondent.
- **Hinderlijk aangesproken:** In de nulmeting gaf één van de omwerkenden aan overlast te ervaren van personen die hen hinderlijk aanspraken, in de eerste vervolgmeting gaf geen van de omwerkenden dit aan en in de tweede vervolgmeting twee respondenten.
- **Bedreiging of intimidatie:** In de tweede vervolgmeting wordt door twee omwerkenden aangegeven dat ze te maken hebben gehad met bedreiging of intimidatie. In de nulmeting en eerste vervolgmeting gaf geen van de omwerkenden dit aan.

Figuur 4.3 Aantal omwerkenden dat aangeeft overlast te ervaren van verschillende voorgelegde vormen, per meting in absolute aantallen

^a Significant verschil met de nulmeting ($p < 0,05$).

4.3 Onveiligheid en slachtofferschap

Tevens is aan omwerkenden gevraagd of zij zich in de afgelopen zes maanden weleens onveilig hebben gevoeld in hun directe werkomgeving. Dit geldt - in alle drie metingen - voor een minderheid van de ondervraagde omwerkenden. In de nulmeting gaf één respondent aan zich in de afgelopen zes maanden onveilig gevoeld te hebben en in de eerste vervolgmeting twee respondenten. In de tweede vervolgmeting gaven vijf ondervraagden aan zich in de afgelopen zes maanden weleens onveilig gevoeld te hebben. Van deze vijf personen gaven drie personen aan dat dit zelden is geweest, één persoon soms en één persoon altijd. De onveiligheidsgevoelens hadden volgens de respondenten geen verband met de coffeeshop. Als redenen van gevoelens van onveiligheid werden onder andere het 's avonds laat in het donker over straat gaan en de onveilige verkeerssituatie genoemd.

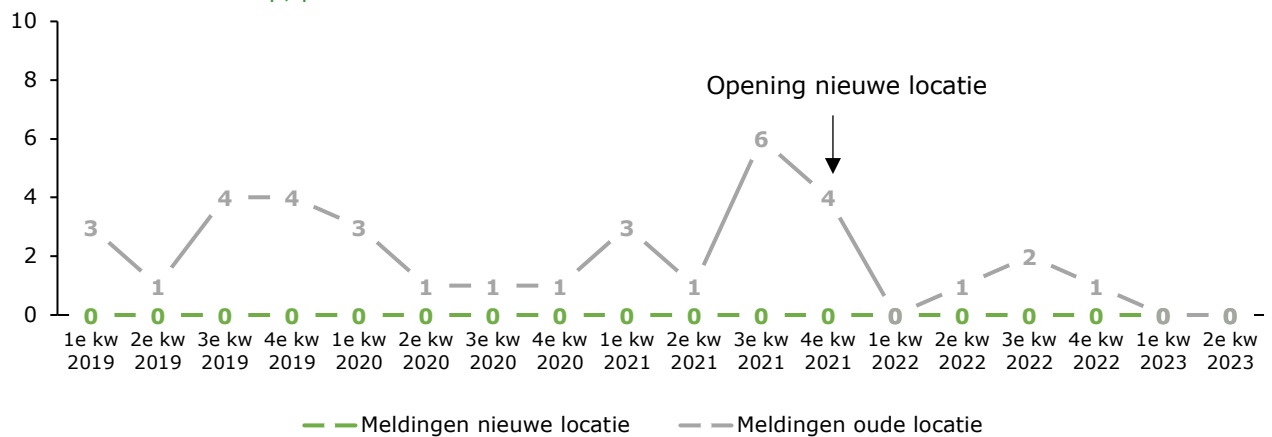
Aan omwerkenden is ook de vraag gesteld of ze in de afgelopen zes maanden in de directe werkomgeving slachtoffer zijn geweest van diefstal, inbraak, vernieling of een geweldsmisdrijf. Tijdens de nulmeting geeft geen van de omwerkenden aan slachtoffer te zijn geweest van criminaliteit. Zowel in de eerste als in de tweede vervolgmeting zei één omwerkende slachtoffer te zijn geworden van inbraak bij het bedrijf. Ook wordt er in de 2-meting door meerdere omwerkenden gesproken over fietsendiefstallen in de buurt van bijvoorbeeld collega's, de respondenten gaven aan hier zelf geen slachtoffer van te zijn.

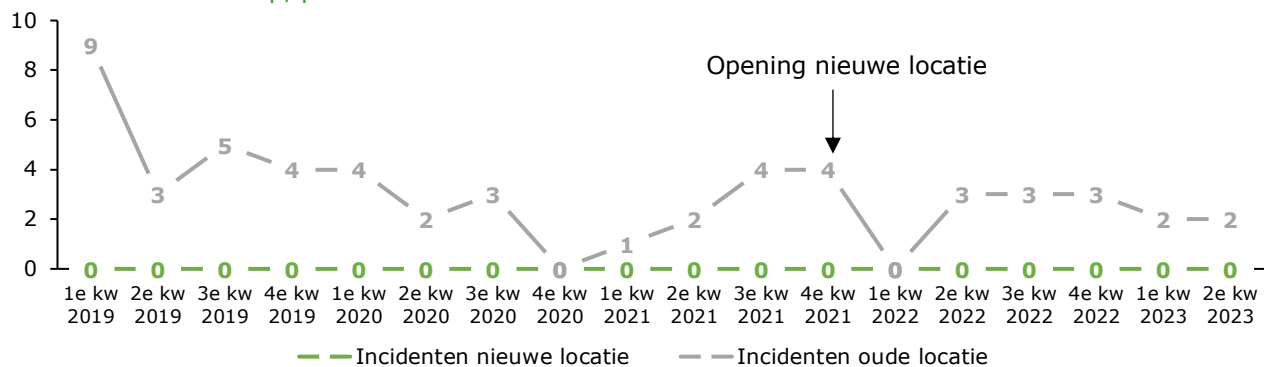
4.4 Politiecijfers

Naast de enquête onder mensen die in de buurt werken zijn bij de politie gegevens opgevraagd over het aantal geregistreeerde meldingen en incidenten rond de oude en de nieuwe locatie van de coffeeshop.^{10,11,12} Hierbij is zowel gekeken naar de aantallen voor als na de verplaatsing van de coffeeshop in november 2021 (vierde kwartaal van 2021). De resultaten worden weergegeven in de figuren 4.4a en 4.4b.

Figuur 4.4a Aantal bij de politie geregistreeerde meldingen op de nieuwe en de oude locatie van de coffeeshop, per kwartaal in absolute aantallen

Figuur 4.4b Aantal bij de politie geregistreeerde incidenten op de nieuwe en de oude locatie van de coffeeshop, per kwartaal in absolute aantallen

Uit de registratiegegevens blijkt dat er in de onderzoeksperiode geen meldingen zijn gedaan of incidenten zijn geregistreeerd op de nieuwe locatie van de coffeeshop, niet voor de opening van de shop en ook niet daarna. Voor de oude locatie geldt dat er geen trendbreuk is te zien in het aantal geregistreeerde meldingen of incidenten. Voor een centrumlocatie in Amsterdam is het aantal geregistreeerde meldingen en incidenten relatief laag.

¹⁰ Er zijn geen gegevens beschikbaar van voor 2019.

¹¹ Het is mogelijk dat één voorval geregistreeerd is als melding én als incident. In hoeverre dit het geval is, is niet te herleiden uit de gegevens.

¹² De gegevens dienen met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd aangezien er vanaf het eerste kwartaal van 2020 sprake was van een Coronapandemie met daarbij behorende maatregelen.

5. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

De gemeente Amsterdam heeft onderzoeks- en adviesbureau Breuer&Intraval opdracht gegeven voor het monitoren van de lokale (neven)effecten van het verplaatsen van een coffeeshop van het centrum van Amsterdam naar een nieuwe locatie in het stadsdeel Zuidoost. Het betreft de vijfde (van vijf) coffeeshops die in het kader van de 'pilot verplaatsing coffeeshops' zijn en worden geopend.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bevindingen puntsgewijs besproken. We gaan eerst in op de deelvragen die betrekking hebben op de bezoekers van de coffeeshop en op de ervaren overlast en onveiligheidsgevoelens van de omwerkenden. Ten slotte behandelen we de hoofdvraag naar de gevolgen van de opening van de shop op deze locatie.

5.1 Coffeeshop en bezoekers

- De shop wordt dagelijks bezocht door ruim 1.000 bezoekers. De gemiddelde coffeeshopbezoeker is een man van ruim 30 jaar, met een betaalde baan en (ook) de Nederlandse nationaliteit. De coffeeshop trekt op de nieuwe locatie vooral nieuwe klanten. De meeste bezoekers zeggen de coffeeshop op de oude locatie (waarschijnlijk) nooit te hebben bezocht.
- De shop bedient voornamelijk de lokale markt, de bezoekers zijn met name afkomstig uit Amsterdam. Er komen niet of nauwelijks buitenlandse toeristen naar de coffeeshop. De klantenkring die deze shop bedient is vergelijkbaar met de klantenkring van de andere coffeeshop in Amsterdam Zuidoost. Ook deze coffeeshop bedient met name de lokale markt.
- De klantenkring van een coffeeshop lijkt sterk samen te hangen met de locatie waar de coffeeshop gevestigd is. De coffeeshop die in het kader van de pilot in het centrum van Amsterdam is geopend, bedient voornamelijk buitenlandse toeristen, terwijl de andere coffeeshops – die zijn verplaatst naar een locatie buiten het centrum – meer lokale of regionale bezoekers trekken.
- De coffeeshop heeft een afhaalfunctie, er is geen zitgelegenheid. De bezoekers van de coffeeshop vinden dit over het algemeen prima. Slechts een beperkt deel van de bezoekers geeft de voorkeur aan een shop waar (ook) een zitgedeelte is.
- Bezoekers komen voornamelijk met de auto naar de coffeeshop. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de ligging van de shop (aan de snelweg) en de goede parkeermogelijkheden.
- Uit antwoorden van de bezoekers blijkt dat de coffeeshop vooral bezocht wordt om de locatie van de shop en de (hoge) kwaliteit van de producten die verkocht worden. Ook bij de meeste andere shops die in het kader van de pilot geopend zijn is de locatie en bereikbaarheid van de shop een belangrijke reden om de coffeeshop te bezoeken.

5.2 Overlast en onveiligheid

Observaties

- In de tweede vervolgmeting is het aantal voorbijgangers hoger dan in de 0- en 1-meting. In de 0- en 1-meting zijn vrijwel uitsluitend mensen in het gebied aanwezig die in de kantoren in de buurt werken en daarom de coffeeshop passeren. In de 2-meting zijn veel personen in het gebied aanwezig die op het bouwterrein werken en die van het bouwterrein naar hun geparkeerde auto in de buurt van de coffeeshop lopen. Bovendien is door bouwwerkzaamheden de verkeerssituatie gewijzigd waardoor meer verkeer de coffeeshop passeert.
- Het aantal rondhangende personen is in alle drie de metingen erg laag, als er wel personen rondhangen gaat het vaak om coffeeshopbezoekers die op vrienden of bekenden wachten die (nog) in de shop zijn.
- In alle drie de metingen is er niet of nauwelijks afval aanwezig in de omgeving van de coffeeshop. In de eerste en tweede vervolgmeting spelen de gastheren van de coffeeshop hierin een rol door afval op te ruimen en personen die afval achterlaten hierop aan te spreken.
- Er is niet of nauwelijks sprake van potentieel overlastgevend gedrag dat gerelateerd kan worden aan de coffeeshop.

Aard en omvang overlast

- De mate waarin omwerkenden overlast ervaren in het gebied is niet veranderd door de komst van de coffeeshop.
- In alle drie de metingen geven omwerkenden aan overlast te ervaren van (agressieve) meeuwen, voornamelijk wanneer deze jongen hebben.
- In de eerste en tweede vervolgmeting waren er bouwwerkzaamheden in de omgeving van de coffeeshops. De bouwwerkzaamheden zorgen onder andere voor verkeershinder en geluidsoverlast. Tijdens de tweede vervolgmeting is de verkeerssituatie door bouwwerkzaamheden (tijdelijk) gewijzigd, enkele omwerkenden ervaren hier overlast van en vinden de ontstane verkeerssituatie onveilig.
- Andere omwerkenden ervaren overlast door evenementen in de buurt. Bij deze evenementen wordt gebruik gemaakt van parkeervelden in de buurt, dit kan dan zorgen voor verkeersdruk op het bedrijventerrein.
- Het aantal omwerkenden dat overlast ervaart van foutparkeerders is ten opzichte van de 0-meting sterk afgenomen. Het is mogelijk dat de coffeeshop met de aanwezige gastheren hierin een rol speelt. De gastheren zien er namelijk ook op toe dat er in de directe nabijheid van de coffeeshop niet foutgeparkeerd wordt.
- Over het algemeen voelen omwerkenden zich veilig in de buurt. Omwerkenden die zich wel eens onveilig hebben gevoeld, relateren de oorzaak van dit gevoel niet aan de coffeeshop.
- Uit registratiegegevens van de politie blijkt dat er op de nieuwe locatie van de coffeeshop sinds 2019 geen meldingen van overlast zijn gedaan of incidenten door de politie zijn geregistreerd. Op de oude locatie van de coffeeshop is sinds de sluiting van de coffeeshop geen significante afname van meldingen of incidenten te zien.

5.3 Ten slotte

- Deze locatie lijkt een geschikte locatie voor een coffeeshop. Zo heeft de opening van de coffeeshop niet geleid tot een toename in overlast bij medewerkers van bedrijven in de directe omgeving.
- Het feit dat de shop uitsluitend een afhaalfunctie heeft, lijkt in de omgeving van de coffeeshop niet tot problemen te leiden die vaak met een afhaalcoffeeshop geassocieerd worden, zoals rondhangende personen of het gebruik van of handel in softdrugs op straat. Dit komt mede doordat de omgeving van de coffeeshop, een bedrijventerrein, niet uitnodigt tot rondhangen. Uit de enquête onder mensen die in de omgeving van de coffeeshop werken blijkt dat er niet of nauwelijks sprake is van rondhangende personen in de omgeving. Rondhangende personen die wel aanwezig zijn, worden door omwerkenden niet gerelateerd aan de coffeeshop. Uit de enquête blijkt verder dat in de eerste vervolgmeting één omwerkende overlast ondervond van handel en gebruik van softdrugs op straat, terwijl in de tweede vervolgmeting geen van de respondenten hier overlast van ondervond.
- In elke meting voelt een minderheid van de omwerkenden zich weleens onveilig in de directe omgeving van het bedrijf waarvoor zij werken. De gevoelens van onveiligheid die er zijn hebben volgens ondervraagden geen direct verband met de vestiging van de coffeeshop.
- De gastheren lijken een belangrijke rol te spelen in het voorkomen en/of beheersen van (potentiële) overlast in de directe omgeving van de coffeeshops. Zij begroeten elke bezoeker en spreken hen zo nodig aan op hun gedrag. Tevens letten zij op foutparkeerders en ruimen zij afval op.